

Symposium

‘De wet affectieschade’

Georganiseerd door Erasmus School of Law en
de Vrije Universiteit Amsterdam in samenwerking met
Verkeersrecht

Programma

14.00-14.15: Inleiding door dagvoorzitter

Cees van Dam

hoogleraar European Tort Law (Maastricht University en King's College London)

14.15-14.45: ***De wet vergoeding affectieschade: de weg naar het Staatsblad***

Liselotte van Hoppe

raadadviseur bij de directie Wetgeving en Juridische Zaken (Ministerie van Veiligheid & Justitie)

14.45-15.15: ***De wet affectieschade in werking***

Siewert Lindenberg

hoogleraar Privaatrecht (Erasmus School of Law)

15.15-15.45: Pauze

15.45-16.15: ***Precies een brief als bij blikschade. Ervaringen met de vergoeding van affectieschade in België***

Arno Akkermans

hoogleraar Privaatrecht (Vrije Universiteit Amsterdam)

16.15-16.30: ***Slachtofferbelang? Slachtofferrecht!***

Victor Jammers

Lid Raad van Bestuur Slachtofferhulp Nederland

16.30-16.45: ***Introductie van de wet affectieschade, 'van schade naar vergoeding'***

Marjoleine van der Zwan

directeur Personenschade Instituut van Verzekeraars

16.45-17.00: Discussie en afronding door dagvoorzitter

17.00-18.00: Borrel

Gebeurtenis en kring van gerechtigden

Land	Ook bij ernstig letsel?	Gefixeerde kring?	Gefixeerd bedrag?
Nederland	Ja	Ja	Ja
Spanje	Ja	Ja	Nee
Frankrijk	Ja	Nee	Nee
Griekenland	Nee	Nee	Nee
Duitsland	Nee	Nee	Nee
Engeland	Nee	Ja	Ja

Bedragen

Land	Hoogste bedragen	IND
Griekenland	100.000-150.000	35
Spanje	90.000 ++	51
Frankrijk	20.000-30.000 (soms 50.000)	71
Nederland	20.000	80
Duitsland	10.000 (?)	67
Engeland	14.500	89

Erasmus
School of
Law

Erasmus University Rotterdam

Ministerie van Veiligheid en Justitie

De wet vergoeding affectieschade

De weg naar het Staatsblad

Liselotte van Hoppe

20 september 2018

Wat is affectieschade?

- > Vergoeding van affectieschade = smartengeld voor de *naaste* van een gekwetste.
- > Onrechtmatige daad jegens gekwetste, maar schadevergoeding jegens naaste.

Een lange weg ...

- › De weg naar het Staatsblad was lang:
 - eerste wetsvoorstel: 2003-2010;
 - tweede wetsvoorstel: 2015-2018.
- › In veel landen al wel recht op vergoeding van affectieschade.
- › Onderzoek VU Amsterdam 2008 toont behoefte aan.

Onderzoek 2008 VU Amsterdam

- › Vergoeding draagt bij aan de verwerking van het ongeval.
- › Bij letsel en overlijden.
- › Omvang vergoeding affectieschade: rekening houden met individuele omstandigheden.
- › Nòg belangrijker dan de vergoeding van affectieschade: vergoeding en soepele afwikkeling van financiële (materiële) schade, en excuses/medeleven van de verantwoordelijke partij.

Hoofdlijnen eerste wetsvoorstel

- › Vaste groep naasten: bij wet bepaald.
- › Vaste bedragen: bij AMvB te bepalen.
- › Bij overlijden en ernstig en blijvend letsel.

Eerste wetsvoorstel: bezwaren Eerste Kamer

- › Vrees claimcultuur.
- › Meer rekening houden met individuele omstandigheden bij het bepalen van de omvang van de vergoeding.
- › Ideologisch: erkenning leed moet anders dan door geld.
- › Andere zaken belangrijker voor slachtoffers en naasten: snellere en betere afwikkeling financiële schade (waaronder zorgschade) -
› wetsvoorstel voorzag hierin niet.

→ **2010**: EK verwerpt wetsvoorstel (28 781).

Vallen, opstaan en weer doorgaan

- › Teleurstelling alom.
- › Hoe nu verder?
 - 2011: deskundigenbijeenkomst affectieschade en inkomensschade van derden (zorgschade).
 - Nieuw voorontwerp met beide onderwerpen.

Consultatie en Handreiking Zorgschade

- › Affectieschade: positief ontvangen.
- › Zorgschade: veel vragen.
- › Het voorstel over affectieschade werd in procedure gebracht.
- › De Letselschade Raad → Handreiking Zorgschade.

Hoofdlijnen nieuwe wet

1. Vergoeding van affectieschade.
2. Ontlasten naasten in het strafproces:
 - voegen,
 - schadevergoedingsmaatregel,
 - voorschotregeling.
3. Uitbreiding Wet schadefonds geweldsmisdrijven.
4. Aanpassing overgang onder bijzondere titel en beslag op de aanspraak van smartengeld (34 257, nr. 3, p. 6, 9-11).

Vergoeding affectieschade (1)

Doel: erkenning en genoegdoening.

Insteeke wet: voorkomen moeizame procedures, daarom:

1. Naasten genoemd in wet:
 - partners, ouders, kinderen, duurzame zorg gezinsverband;
 - hardheidsclausule: nauwe persoonlijke relatie – eisen r&b.
2. In MvT toelichting op “ernstig en blijvend letsel”.
3. Bedragen in MvT toegelicht en vastgelegd in AMvB.

Vergoeding affectieschade (2)

> Ernstig en blijvend letsel → MvT:

1. lichamelijk letsel:

- i.i.g. bij 70% functioneel verlies (AMA-guides);
- omstandigheden: ernstige karakter- en gedragsveranderingen, verlies zintuigen, ernstige verstoring mogelijkheid lichamelijk contact, nagenoeg volledig afhankelijk intensieve hulp en zorg.

2. psychisch letsel:

- moeilijker te objectiveren, maar niet onmogelijk.

Vergoeding affectieschade (3)

	ernstig en blijvend letsel	overlijden	ernstig en blijvend letsel door een misdrijf	overlijden door een misdrijf
echtgenoten en geregistreerde partners (a)	€ 15.000	€ 17.500	€ 17.500	€ 20.000
levensgezellen (b)	€ 15.000	€ 17.500	€ 17.500	€ 20.000
minderjarige kinderen en ouders (c en d)	€ 15.000	€ 17.500	€ 17.500	€ 20.000
meerderjarige thuiswonende kinderen en ouders (c)	€ 15.000	€ 17.500	€ 17.500	€ 20.000
pleegkinderen en ouders (e en f)	€ 15.000	€ 17.500	€ 17.500	€ 20.000
meerderjarige niet- thuiswonende kinderen en ouders (c en d)	€ 12.500	€ 15.000	€ 15.000	€ 17.500
zorg in gezinsverband (e en f)	€ 15.000	€ 17.500	€ 17.500	€ 20.000
overige nauwe persoonlijke relaties (g)	€ 12.500	€ 15.000	€ 15.000	€ 17.500

Tweede wetsvoorstel: unaniem aanvaard

1. Vragen Kamerleden weer uitvoerig en zorgvuldig beantwoord.
2. Rekening gehouden met hun eerdere bezwaren (differentiatie omvang, Handreiking Zorgschade).
3. Europese ontwikkelingen (vergoeding affectieschade ook in DUI).
4. Voortdurende steun praktijk en wetenschap.

Inwerkingtreding en evaluatie

- > Inwerkingtreding: 1 januari 2019.
- > Evaluatie: 5 jaar na inwerkingtreding.

Erasmus
School of
Law

Erasmus University Rotterdam

De wet affectieschade in werking

www.professorlindenbergh.nl

Wat gaat de wet ons brengen?

- Eén van de meest uitgebreide en royale stelsels in Europa
- Eigen recht
- Bij overlijden en ernstig en blijvend letsel
- Kring gerechtigden
- Omvang van de bedragen
- Verhouding tot 'shockschade'
- 'Anti-cumulatie'

Eigen 'standing'

- Het grootst denkbare immateriele verlies werd niet erkend, en gaf dus geen juridische standing
- Vb. verlies van een kind waarbij de begrafenis kosten verzekerd zijn
- Zuiver emotioneel belang was onvoldoende (Jeffrey); nu financieel belang
- Meestal: meeliften in dossier primaire slachtoffer/overlijdensschade
- Maar: nu dus ook (veel) groter financieel belang in bijv. medische aansprakelijkheids- en beroepsziektezaken

Overlijden ernstig en blijvend letsel

- 'Ruime variant'
- Ernstig letsel = **zeer** ernstig letsel
- Toelichting:
 - 70% f.i. (denk aan: hoge dwarslaesie, ernstig traumatisch hersenletsel, algehele blindheid)
 - Ook: ratio: andere zeer ernstige letsels die blijvende invloed hebben op de relatie
 - Denk aan: ernstige karakter- en gedragsveranderingen, verlies vermogen tot spreken, ernstige aantasting van geheugenfunctie, ernstige verstoring mogelijkheid tot lichamelijk contact (ernstige brandwonden/littekens)
 - Ook: zeer ernstig en blijvend medisch objectiveerbaar psychisch letsel
 - 6:107 lid 3 (AMvB) nog niet gebruikt; rechter aan zet
- Puzzeltjes: cumulatie van letsels; eigen schuld aan ernst

Kring gerechtigden: gekozen model

- Zelfde kring bij letsel en overlijden
- Bepaalde gerechtigden (partners, ouders, kinderen, duurzame zorgrelaties) in wet omschreven
- ‘Hardheidsclausule’: personen met een vergelijkbare affectieve relatie, maar: ‘niet lichtvaardig toepassen’
- Derogerende werking redelijkheid en billijkheid: bij *onaanvaardbare* gevolgen van toepassing.
- Vb. ‘Noorderzon’, maar: *‘People grieve for bad husbands as well as for good.’*
- Durf en volwassenheid: ‘confectie’ en ‘maatwerk’

Partners

- Formeel: gehuwd/geregistreerd
- Materieel: 'levensgezel': duurzame gemeenschappelijke huishouding
- Geen vaste termijn, maar aan de hand van aard van de relatie moet worden vastgesteld of impact duurzaam karakter heeft
- 'LAT' niet, maar mogelijk (lang en hecht) onder hardheidsclausule

Kring gerechtigden: 'ouders' en 'kinderen'

- Ouder = 'degene die ten tijde van de gebeurtenis de ouder van de gekwetste is'
- Uit of binnen huwelijk of geregistreerd partnerschap geboren kind (1:198 lid 1, a & b; 1:199 lid 1, a & b)
- Erkenning, adoptie, gerechtelijke vaststelling ouderschap (1:198 lid 1 onder c, d & e; 1:199 lid 1 onder c, d & e)
- 'Ten tijde van de gebeurtenis'?
 - erkenning, adoptie
 - ongeboren vrucht?

Schade aan de ongeboren vrucht?

- 1:2: Kind waarvan de vrouw zwanger is wordt als geboren aangemerkt zo zijn belang dit vordert. Komt het dood ter wereld, dan heeft het nooit bestaan. ??
- Ratio: verlies (overlijden) of leven met naaste met ernstig en blijvend letsel
- M.i.: ouder vanaf bekendheid met de zwangerschap (bij ernstig en blijvend letsel: vanaf de conceptie)

Kring gerechtigden: zorgrelaties

- Kunnen natuurlijk al onder 'partner', 'ouder' of 'kind' vallen
- Toelichting: vb. zorg voor kleinkind vindt duurzaam plaats in gezin van grootouder; duurzame zorg voor kind door pleegouders
- Toelichting:
 - ook hier geen vaste termijn
 - 'zorg' en 'gezinsverband': inspiratie in allerlei familierechtelijke bepalingen
- M.i. niet alleen duur zorgperiode, maar ook intensiteit:
 - full time, inwonend ('oppas oma' niet)
 - wel wat ruimte voor interpretatie (en hardheidsclausule)

Kring gerechtigden: hardheidsclausule

- Brusjes
 - vallen niet onder vaste kring (ratio?)
 - wel onder Schadefonds Geweldsmisdrijven (bloedverwanten tot in de tweede graad in de zijlijn)
 - Toelichting: voorbeeld langdurige zorg voor broer (maar dan al zorgrelatie)
 - dus: in beginsel niet (Schadefonds blijft voor hen relevant)
- Stiefjes
 - genoemde relaties:
 - relatie tussen 'ouders': partnerschap
 - ouder/kind: stiefouderadoptie
 - duurzame zorg: ook parttime? M.i.: helpt van de tijd of meer.
 - hardheidsclausule (bijv. stiefbrusjes)

Omvang bedragen

- Ratio: niet werkelijk geleden schade compenseren, maar bijdrage aan erkenning en zekere genoegdoening
- Getrapt model: 12.500-20.000 euro
- Variatie van telkens 2.500 euro: overlijden of letsel, zeer of minder naaste (zorgrelaties 'opgetrokken'), misdrijf of niet
- Past bij doel: substantieel, maar niet exorbitant
- Sluit ongeveer aan bij omringende landen
- 'Misdrijf' kan lastig zijn voor civiele rechter als er geen strafrechterlijk oordeel is

Relatie tot 'shockschade'

- NJ 2002/240
 - niet alleen onrechtmatig jegens..., maar ook jegens...
 - waarnemen of directe confrontatie
 - m.n. bij getroffen naaste
 - in de psychiatrie erkend ziektebeeld
 - maar ook dan: geen vergoeding van verdriet om naaste
 - praktijk: smartengeld (10-40.000 euro) & enige vermogensschade
- Per 1/1/19:
 - toevoeging recht op smartengeld aan 6:107/108
 - vaste kring, vast bedrag
 - dus: cumulatie
 - maar: rechter voorzichtiger?
 - civiel: nu koninklijke weg, dus strikte leer
 - straf: eerder onevenredige belasting?

Veder niet teveel cumulatie

- 108 lid 6: eerst ernstig en blijvend letsel en dan overlijden: eenmaal vergoeden
- 6:95 lid 2 (voorheen 106 lid 2): alleen vererving als mededeling van vordering is gedaan (ratio: zelf wens uiten en moet aan hemzelf toekomen)
- Stel: A overlijdt, B loopt ernstig & blijvend letsel op en overlijdt vervolgens
- Nabestaande C heeft dan recht op smartengeld wegens overlijden A en wegens overlijden B
- Als B tijdens leven mededeling deed, heeft C daarnaast recht op:
 - vererfde smartengeldvordering van B wegens eigen letsel
 - vererfde smartengeldvordering van B wegens overlijden van A
- Druk op 'mededeling' zal toenemen

Dus

- Een principiele stap, een royaal stelsel
- Gedurfd en volwassen, confectie en maatwerk
- Ook: een opdracht aan de rechtspraak

Pauze

Programma

14.00-14.15: Inleiding door dagvoorzitter

Cees van Dam

hoogleraar European Tort Law (Maastricht University en King's College London)

14.15-14.45: ***De wet vergoeding affectieschade: de weg naar het Staatsblad***

Liselotte van Hoppe

raadadviseur bij de directie Wetgeving en Juridische Zaken (Ministerie van Veiligheid & Justitie)

14.45-15.15: ***De wet affectieschade in werking***

Siewert Lindenberg

hoogleraar Privaatrecht (Erasmus School of Law)

15.15-15.45: Pauze

15.45-16.15: ***Precies een brief als bij blikshade. Ervaringen met de vergoeding van affectieschade in België***

Arno Akkermans

hoogleraar Privaatrecht (Vrije Universiteit Amsterdam)

16.15-16.30: ***Slachtofferbelang? Slachtofferrecht!***

Victor Jammers

Lid Raad van Bestuur Slachtofferhulp Nederland

16.30-16.45: ***Introductie van de wet affectieschade, 'van schade naar vergoeding'***

Marjoleine van der Zwan

directeur Personenschade Instituut van Verzekeraars

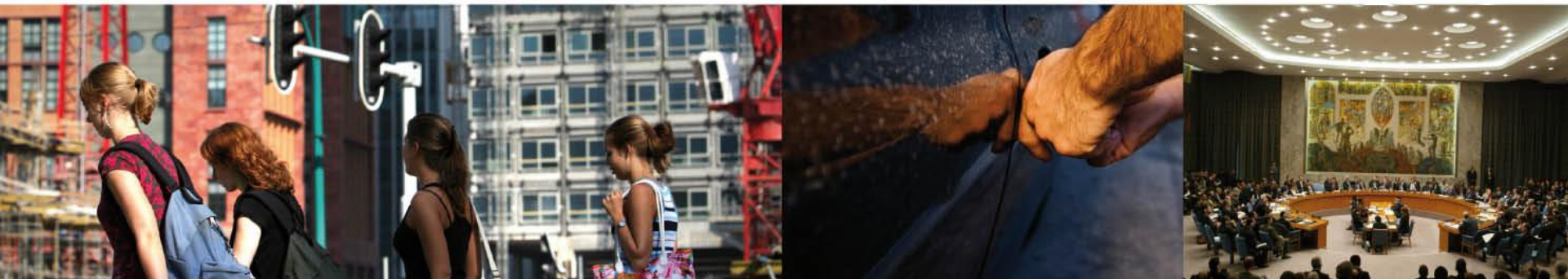
16.45-17.00: Discussie en afronding door dagvoorzitter

17.00-18.00: Borrel

Symposium Wet Affectieschade

“Het was precies een brief als bij blikshade” -
Ervaringen met de vergoeding van affectieschade

Prof. Arno Akkermans

Doelstelling Wet affectieschade:

“een symbolische vergoeding van hun schade voorziet in hun behoefte aan erkenning van het toegebrachte leed en genoegdoening”

Onderzoeksvraag 4

Welke aspecten zijn van belang bij de daadwerkelijke uitkering van de vergoeding, uitgaande van de bevrediging van immateriële behoeften? (manier en moment van aanbieden)?

	ernstig en blijvend letsel	overlijden	ernstig en blijvend letsel door een geweldsmisdrijf	overlijden door een geweldsmisdrijf
echtgenoten (a)	€ 15.000	€ 17.500	€ 17.500	€ 20.000
geregistreerde partners (a)	€ 15.000	€ 17.500	€ 17.500	€ 20.000
levensgezellen (b)	€ 15.000	€ 17.500	€ 17.500	€ 20.000
minderjarige kinderen en ouders (c en d)	€ 15.000	€ 17.500	€ 17.500	€ 20.000
meerderjarige thuiswonende kinderen en ouders (c)	€ 15.000	€ 17.500	€ 17.500	€ 20.000
pleegkinderen en ouders (e en f)	€ 15.000	€ 17.500	€ 17.500	€ 20.000
meerderjarige niet-thuiswonende kinderen en ouders (c en d)	€ 12.500	€ 15.000	€ 15.000	€ 17.500
zorg in gezinsverband (e en f)	€ 12.500	€ 15.000	€ 15.000	€ 17.500
overige nauwe persoonlijke relaties (g)	€ 12.500	€ 15.000	€ 15.000	€ 17.500

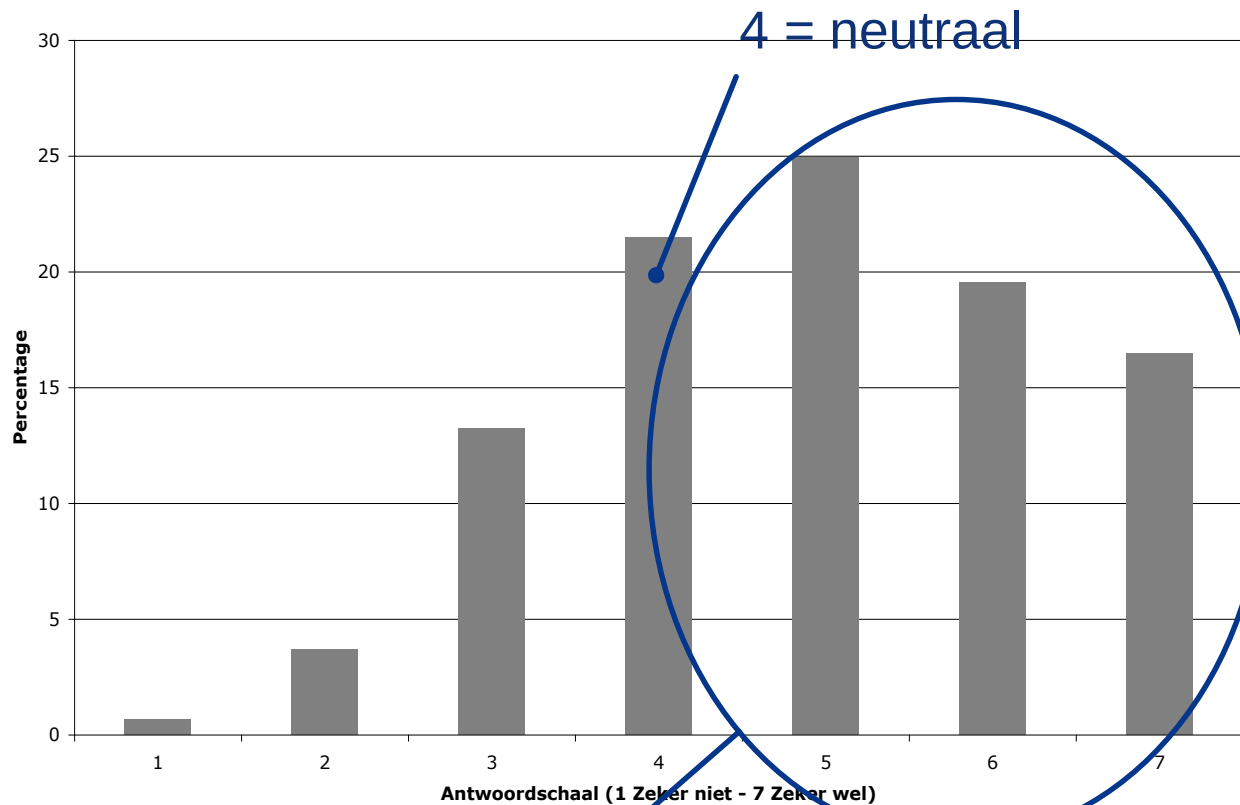
Dezelfde verweermiddelen als tegen slachtoffer zelf
=> dus ook vermindering wegens 'eigen schuld' van
slachtoffer artikel 6:101

Hij die krachtens lid 1 tot schadevergoeding wordt aangesproken kan hetzelfde verweer voeren dat hem jegens de gekwetste ten dienste zou hebben gestaan.

Tabel 4. Gemiddelde scores en standaarddeviaties tussen haakjes op afzonderlijke items van schaal BEHOEFTE AFFECTIESCHADE , antwoordschaal 1-7, (n=463)

	Gemiddelde score (standaarddeviatie)	Aantal 'geen antwoord/nvt'
Ik heb gemist dat binnen het schadeafwikkelingsproces ook is stilgestaan bij de emotionele gevolgen voor mij als naaste.	4,89 (1,93)	8
Ik heb wel eens gedacht dat de verantwoordelijke partij een financiële opoffering zou moeten doen voor de emotionele gevolgen van het ongeval voor mij.	4,37 (2,07)	8
Ik mis een financiële tegemoetkoming voor de emotionele gevolgen van het ongeval voor mijzelf als naaste.	4,15 (2,14)	13
Bij mij roept de mogelijkheid van smartengeld voor naasten vooral positieve gevoelens op.	5,04 (1,76)	5
De mogelijkheid van smartengeld voor naasten roept bij mij vooral negatieve gevoelens op (Omgescoord).	5,21* (1,72)	8
Indien smartengeld voor naasten zou bestaan, zou ik dit willen ontvangen.	5,20 (1,72)	9

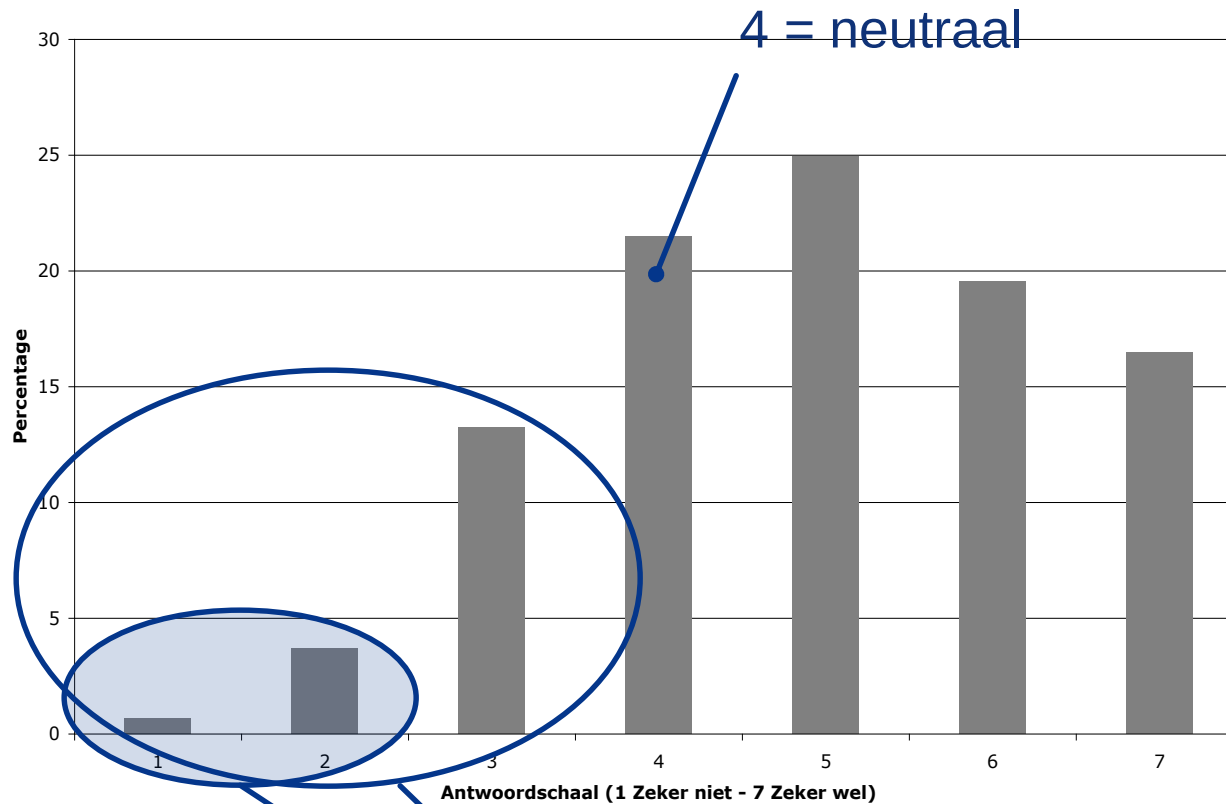

Figuur 1. Frequentieverdeling gecategoriseerde gemiddelde scores op de schaal BEHOEFTE AFFECTIESCHADE, in percentages

De overgrote meerderheid staat positief tegenover vergoeding

Figuur 1. Frequentieverdeling gecategoriseerde gemiddelde scores op de schaal BEHOEFTE AFFECTIESCHADE, in percentages

- 18 % staat niet positief tegenover vergoeding
- 5 % staat zelfs duidelijk negatief tegenover vergoeding

Wijze van aanbieding (interviews België)

- “Een koele brief. Dat de commissie bij elkaar was gekomen en dat ze besloten hebben de som van zoveel euro uit te betalen. Dat was het. [Interviewer: stond er ergens ‘een erkenning van...’?] Ik weet niet of er een verwijzing in stond. Er stond een dossiernummer op, gewoon een dossiernummer. Maar niets emotioneels. Zo’n koele kikkerbrief.”
- “Het was puur rationeel opgesteld, u krijgt dit omdat, het was precies een brief als bij blikshade.”

Wijze van aanbieding (interviews België)

- “Een gesprek dat zou al een manier van respect zijn als het op een eerlijke en correcte manier gebeurt (...). Een brief zou ook al goed zijn maar een persoonlijk gesprek waardeer ik toch nog altijd meer, maar een brief kan ook goed zijn als hij maar eerlijk is opgesteld.”
- “Bijvoorbeeld naar aanleiding van, en als er dan maar iets had gestaan van ‘de moord op uw dochter op die datum’, hebben wij beslist over te gaan tot uitbetaling van, als schadeloosstelling dit en dat bedrag. (...) Het mag ook in een beetje menselijker taal. Ze mogen toch al de naam van het kind vermelden in plaats van ‘Betreft het dossier..., een nummer’.”

Wijze van aanbieding (interviews België)

- “Maar het zou niet via zo’n klassiek briefje moeten zijn, maar op een menselijke manier een overdracht zijn. Maar die man of vrouw die het zou voorstellen, moet wel wat empathisch vermogen hebben. Want het is niet zomaar we geven u zoveel. We krijgen een vergoeding voor een verlies dat nooit gecompenseerd kan worden. En dat missen we hier. Hier is het puur rationeel dat ze naar uw advocaat een brief schrijven. Want dat komt ook van de advocaat van die andere verzekeringsmaatschappij. Maar het zou op een iets menselijkere manier mogen zijn.”

Timing (interviews België):

- “Een week nadat onze dochter gestorven is, ze heeft eigenlijk een week in coma gelegen en dan gestorven, is de verzekeringsmaatschappij van de tegenpartij bij ons geweest en hebben zij eigenlijk onmiddellijk een voorstel gedaan van morele schadevergoeding, naast vergoeding van de kosten die te maken hadden met het ongeluk. De wetgeving in België is zo, dat voor voetgangers, fietsers, zachte weggebruikers eigenlijk, dat per definitie, onafhankelijk van de uitspraak van de schuld in de gerechtelijke zaak, dat ze toch gedekt zijn.

Timing (interviews België):

- [vervolg] Dus een week na de feiten hebben wij dan een voorstel gekregen, zowel voor morele schadevergoeding als voor deling van de kosten, waar we dan nog op 't ogenblik bezig waren, met de eerste stappen van de begrafenisondernemer te contacteren bij wijze van spreken... Wij waren afschuwelijk gechoqueerd daarover... (...) En als dat zo wettelijk of genegotieerd gekaderd is, dan denk ik dat dat acceptabel was geweest, ja. Maar geen twee weken na het ongeval, zes maanden, een jaar... Die eerste zes maand dan ben je een wrak. En daarna ook nog maar dan is het zoiets van ... Dat is eigenlijk de 'least' van uw bezigheden. Dus het snel afwikkelen is niet noodzakelijk goed, denk ik. Te snel."

Timing (interviews België):

- “Ja, en dat is afgesloten, vorig jaar. Acht jaar later, dat trekt er niet op, dit is geen manier van doen. (...) Dit is een zeer eenvoudig ongeval, dat is zo. Er zijn twee partijen bij betrokken, de bestuurder van de auto en mijn zoon, twee partijen, niet meer en niet minder. De gevolgen van het ongeval zijn meer dan duidelijk, Joost is dood... Men moet daar dus niet over discussiëren, duidelijker kan dat toch niet. En dat duurt dus acht jaar om dat af te handelen?”

Boodschap kan verkeerd overkomen

- “Ik vond het bloedgeld. Maar ik ben blij dat ik het gedaan heb voor mijn kleindochter.”
- “Ik noem het een soort van bloedgeld, een soort van schuldafkoop. Maar het is er nu die som en ik heb het dan ook aanvaard, maar het vervangt nooit de dochter die je kwijt bent.”
- “Ik was in het begin geschoffeerd, men biedt u dan 300.000 frank aan. Dat was het dan voor je kind, ik was daar door geschoffeerd, ik zeg, ik moet dat niet hebben. Als dat de waarde van m’n kind is...”

Boodschap kan verkeerd overkomen

- “Die morele schade, wij willen daar niet rijk van worden, absoluut niet. Dat geld is bijzaak, maar we laten ons niet belachelijk maken, dat heb ik ook gezegd op de rechtszaak. [Interviewer: U vond het bedrag van die vijfduizend euro om belachelijk te worden gemaakt?] Oh ja, dat is ons uitlachen (...) Wij zijn belachelijk gemaakt in de rechtbank.”
- “Net rond die tijd verscheen er in de krant ook dat er een schadevergoeding was betaald, een ecologische vereniging, omdat men in België buizerds had geschoten. Waar men dan toen een schadevergoeding van € 25.000 voor moest betalen. Die vergelijking was zo, je moet natuurlijk geen peren met citroenen vergelijken, maar je doet dat natuurlijk toch.”

Boodschap kan verkeerd overkomen

- “Op iemands leven kun je geen bedrag zetten. Maar kort na het ongeval is in Italië een Amerikaanse piloot onder die skiliften gevlogen. Daar waren mensen die ook een kind hebben verloren. En in die tijd hebben ze 40.000.000 Belgische Frank gekregen. In een jaar tijd. Wij hebben tien jaar moeten wachten, tot vorig jaar, voor een simpel bedrag. Zoiets kan ik moeilijk verdragen. (...) Geld speelt geen rol voor mij. Maar waarom in België zoveel voor een kind en in Frankrijk als hetzelfde kind verongelukt, zelfde leeftijd, zoveel. In Amerika is dat nog keer zo veel meer waard.”

Conclusie onderzoeksvraag 4

De conclusie met betrekking tot deze onderzoeksvraag luidt dat een vergoeding voor affectieschade haar doel voorbij schiet indien zij niet op een doordachte wijze wordt aangeboden.

In dit verband bieden de uitkomsten van het onderzoek steun voor de volgende aanbevelingen:

- Om de doelstelling van de vergoeding van affectieschade veilig te stellen dient zij plaats te vinden in een context van zorgvuldige communicatie met de gerechtigden.
- Trefwoorden daarbij zijn een persoonlijke toonzetting waaruit medeleven blijkt, dat betreurt wordt dat er een fout is gemaakt/misdrijf is begaan, en het besef dat het om een schadepost gaat met een bijzonder karakter.

- Voorts zou tot uitdrukking moeten worden gebracht dat de vergoeding slechts een symbolisch karakter heeft omdat zij nu eenmaal geen echte compensatie kan bieden voor het geleden immateriële nadeel.
- Schriftelijke communicatie lijkt hiervoor in het algemeen voldoende te zijn, maar afhankelijk van de situatie kan een en ander ook door middel van een huisbezoek.
- Een brief van degene die persoonlijk verantwoordelijk is voor het ontstaan van de schade wordt in het algemeen positief gewaardeerd, een huisbezoek echter niet. Naast en nabestaanden van slachtoffers van een geweldsmisdrijf stellen echter ook een brief van de dader niet op prijs

- Aanbieding van de vergoeding dient plaats te vinden binnen een specifiek daarvoor te definiëren periode vanaf de datum van het ongeval.
- De afwikkeling van affectieschade dient bij voorkeur plaats te vinden in een apart traject, los van de eventuele afwikkeling van financiële schade.

Erasmus
School of
Law

Erasmus University Rotterdam

Slachtofferbelang? Slachtofferrecht!

Victor Jammers, 20 september 2018

Slachtofferbelang

Slachtofferrecht

Erasmus
School of
Law

Erasmus University Rotterdam

Introductie Wet Affectieschade

‘van schade naar vergoeding’

Marjoleine van der Zwan MSc MBA
algemeen directeur PIV

20 september 2018

Ambitie Personenschade Instituut van Verzekeraars

Het PIV wil samen met haar deelnemers het leed door letsel voor slachtoffers en hun naasten zoveel mogelijk beperken.

“Op zorgvuldige wijze het beoogde positieve effect van de wet bereiken”

Vertrekpunten:

- Van affectieschade naar –vergoeding
- Van buiten naar binnen
- Van gefragmenteerd naar gezamenlijk

Voor WAM, AVP, AVB en Medische Aansprakelijkheid
Niet alleen manier en moment van aanbieden

Samen met alle partijen wordt de intro voorbereid

- Inhoud
 - Wat houdt de wet in?
 - Voor wie?
 - Welke vragen rijzen er?
- Op welke wijze en hoe te organiseren?
- Communicatie
- Financiën
 - In kaart brengen maat en getal

De kracht van samen

In maat en getal (benadering)

Benadering aantal overleden slachtoffers en slachtoffers met 'ernstig en blijvend letsel' waarvoor derde aansprakelijk is			
Overleden slachtoffers	WAM (motorrijtuigen)	325	
	AVB	50	
	AVP	2	
	Medische aansprakelijkheid	100 - 150	
	Totaal:		477 - 527
Slachtoffers met 'ernstig en blijvend letsel'	WAM (motorrijtuigen)	100 - 200	
	AVB	50	
	AVP	5	
	Medische aansprakelijkheid	50 - 75	
	Totaal:		205 - 330
Totaal aantal slachtoffers (schatting)			682 - 857
Kring der gerechtigden (schatting) : 4,5 per slachtoffer			
Totaal aantal gerechtigden (schatting): $857 \times 4,5 = 3.857$ gerechtigden			
Totaal bedrag aan affectievergoeding (schatting): $3.857 \times € 15.000$ (gemiddeld) = € 57.855.000			

Bron: PIV Werkgroep Data-analyse

Dilemma:

Hoe om te gaan met inhoudelijke definitiekwesties?

Bijvoorbeeld:

Wat wordt verstaan onder 'ernstig en blijvend letsel'?

Wie vallen onder sub g 'overige nauwe persoonlijke relaties'?

Dilemma:

Hoe kunnen we geschillen/rechtszaken zo veel mogelijk voorkomen?

Niet in belang van naasten

Dilemma:

Hoe zorgvuldig om te gaan met de manier en het moment van benaderen van naasten?

- * Leren van onderzoek prof. mr. A.J. Akkermans
- * In samenwerking met relevante organisaties

(o.a. Slachtofferhulp, Schadefonds Geweldsmisdrijven, België en Duitsland)

Dilemma:

Kring van gerechtigden
Wet Affectieschade

Kring van gerechtigden
Schadefonds Geweldsmisdrijven

Dilemma:

Hoe om te gaan met verschillen in gevolgen voor verzekeraars van WAM en AVP en verzekeraars van AVB en Medische Aansprakelijkheid?

Wat is het verschil?

Geen onderscheid in wet

Onze Ambitie: Zorgvuldige introductie per 1-1-2019

vragen?

stichtingpiv@verzekeraars.nl

070-3338864

Discussie en afronding

Erasmus
School of
Law

Erasmus

VRIJE
UNIVERSITEIT
AMSTERDAM